

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-613
від 29 жовтня 2019 р.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

*Щодо законопроектів про
місцевий референдум.*

На лист Комітету № 04-23/13-1060 про надання висновків до законопроектів про всеукраїнський та місцеві референдуми за народною ініціативою (р. № 1123 від 29.08.2019), про місцевий референдум (р. № 1221 від 02.09.2019 року), про всеукраїнський референдум (р. № 2182 від 26.09.2019 року) повідомляємо.

Щодо законопроекту про всеукраїнський та місцеві референдуми за народною ініціативою (р. № 1123 від 29.08.2019)

У законопроекті пропонується віднести до предмету місцевого референдуму будь-яке питання та інші питання, окрім питання щодо ліквідації незалежності чи на порушення територіальної цілісності України. При цьому законопроект передбачає заборону на встановлення додаткових обмежень щодо предмету місцевого референдуму, окрім тих, які передбачені Конституцією України. Слід відзначити, що чинною Конституцією України не передбачено жодного обмеження щодо предмету місцевого референдуму, відтак така редакція законопроекту є доцільною лише після внесення відповідних змін до Конституції України.

Законопроектом передбачається прийняття рішення місцевим референдумом щодо дострокового припинення повноважень місцевої ради та відповідно голови. Підтримуємо таку ініціативу, оскільки процедура забезпечить вільний вибір шляхом таємного голосування. При цьому норми про відкликання місцевих депутатів та сільського, селищного, міського голови за народною ініціативою у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» мають бути виключені, як такі що не забезпечують вільний вибір шляхом таємного голосування.

Щодо законопроекту про місцевий референдум (р. № 1221 від 02.09.2019 року).

Законопроектом пропонується виносити будь-які питання, окрім питань бюджету, місцевих податків і зборів, встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги, питання щодо відчуження державної і приватної власності, а також кадрові питання та питання організаційного характеру з урахуванням певних особливостей. Зазначене можна оцінювати позитивно, проте на практиці можуть виникнути спори щодо віднесення того чи іншого питання до організаційного, або ж такого, що прямо чи опосередковано пов'язане з бюджетом. Тобто законопроект не містить чітких вимог до предмету місцевих референдумів.

Щодо законопроекту про всеукраїнський референдум (р. № 2182 від 26.09.2019 року).

Законопроект направлений на врегулювання правовідносин у сфері проведення загальнодержавного референдуму, відтак не стосується діяльності органів місцевого самоврядування.

Висловлюємо загальне зауваження до законопроектів, що стосуються місцевих референдумів:

- 23 жовтня 2019 року Комітетом було презентовано концепцію змін до Конституції України, зокрема щодо системи місцевого самоврядування та системи виконавчої влади в регіонах. Вважаємо, що врегулювання процедур проведення місцевих референдумів має відбутися після прийняття відповідних змін до Конституції України;

- неврегульованим залишається визначення приналежності особи до тієї чи іншої громади. Таке визначення має бути уніфіковане та відповідати як виборчому законодавству так і законодавству про місцеве самоврядування. Наприклад, законодавство має дати відповідь на питання кого вважати жителем громади (виборцем, учасником місцевого референдуму) – особу, яка зареєстрована у певному населеному пункті, але фактично не проживає у ньому, чи особу, яка фактично проживає у населеному пункті, але не має у ньому реєстрації проживання;

Отже, на даному етапі жоден законопроект не пропонує максимальне врегулювання питань щодо організації та проведення місцевого референдуму. Відтак, Асоціація міст України пропонує продовжити роботу над законодавством про місцевий референдум після ухвалення пакету законів щодо реформування місцевого самоврядування та виборчої системи.

В.о Виконавчого директора

В.В. Сидоренко

